

Augustus 2023

Straks komt het najaar, de koekoek is al gevlogen

Onderwerpen in deze nieuwsbrief

- **Start schooljaar 2023/2024**
- **Even ter herinnering / Hoe NME-veldlessen reserveren**
- **Natuurwerkdag / Boomfeestdag in november 2023**
- **Doe tip - Het visdiefje spotten**
- **De vogeltrek is begonnen**
- **Hedera helix - een snelgroeiende Klimop**
- **Augustus - maand van de zwangere vrouwtjes-egels**
- **Continuïteit van onze veldlessen waarborgen**

Start schooljaar 2023 / 2024

Het nieuwe schooljaar 2023/2024 staat voor de deur. Dat betekent ook dat het NME-rooster 2023/2024 is aangepast en weer klaar staat. Er is een groot aanbod, dus maak er gebruik van. Onze natuurgidsen staan klaar om veldlessen te geven en zijn er speciale wensen, hebben jullie een natuur- en of milieuproject op school, laat het ons weten. Wij kunnen jullie hierbij ondersteuning bieden.

Alle veldlessen, die wij geven zijn voor de basisscholen in onze gemeente gratis. De gemeente Lingewaard vindt het van belang dat de kinderen in de gemeente in de natuur veldlessen kunnen volgen. Ze leren zo de natuur te respecteren, te ervaren en niet te vergeten, dat ze zelf onderdeel zijn van die natuur. De gemeente verleent Lingewaard Natuurlijk hiervoor subsidie en zij gaat ervan uit dat iedere groep leerlingen minimaal 1 x per schooljaar deelneemt aan deze veldlessen. Meerdere lessen volgen per groep is natuurlijk altijd mogelijk.

De veldlessen worden voor de groepen 1 t/m 7 met ouderbegeleiding gegeven. Voor groep 8 is ouderbegeleiding niet nodig. Soms is het moeilijk om ouderbegeleiding te regelen, neem dan contact op met de betreffende gids. Samen wordt er naar een oplossing hiervoor gezocht. Wij zijn er voor jullie, dus reserveer of als je vragen hebt neem dan contact op met de NME-coördinator via educatie@lingewaardnatuurlijk.nl.

Even ter herinnering/Hoe NME-veldlessen reserveren

Staan alle gegevens van de school nog up to date in EDSO, ons digitaal reserveringssysteem? NME-contactpersonen, wij vragen jullie deze gegevens bij te houden om zo miscommunicatie te voorkomen.

Hoe NME-veldlessen reserveren
De NME-gids online loopt via de website van Lingewaard Natuurlijk: <https://www.lingewaardnatuurlijk.nl/nme-lessen/>
Je kunt dan meteen reserveren want je komt door deze handeling bij het EDSO reserveringssysteem (onder nmegids.nl). Vul de inloggegevens van de school in en zoek vervolgens de gewenste veldles. De inloggegevens zijn bekend bij de NME-contactpersoon van de school.

En...als je het even niet meer weet, maak dan gebruik van de gebruikershandleiding voor leerkrachten op de pagina van de NME-gids online. Lukt het niet, neem dan contact met de coördinator NME op: educatie@lingewaardnatuurlijk.nl. Wij helpen je graag.

Natuurwerkdag / Boomfeestdag in november 2023

Op 3 november organiseren we weer de natuurwerkdag en gaan we ecologisch oogsten van jonge boompjes en struikjes, die vervolgens op 15 november tijdens de boomfeestdag weer worden geplant.

Noteer deze data alvast voor midden- en bovenbouw groepen. Informatie volgt zo spoedig mogelijk.

Doe tip - Het visdiefje spotten langs de rivier

Het jagende visdiefje is nu nog langs en bij de rivieren te zien. Hij jaagt vooral op kleine visjes. Vaak bidt hij even voordat hij soms van grote hoogte in het water duikt. Visdieven kunnen soms luidruchtig zijn en hun raspende roep is zeer opvallend. Hij behoort tot de familie van de stern. Van boven zilvergrijs gekleurd en onder lichtgrijs. Het zijn trekvogels die in september-oktober naar de westkust van Zuid-Europa en Afrika vliegen om daar te gaan overwinteren. Nog meer kenmerken bij volwassen vogels is de diep gevorkte staart, de zwarte kap en de oranjerode snavel met een zwarte punt. Jonge vogels zijn nog grijs met wit en zwart met een gemberkleurige rug. Het visdiefje is veel minder aan zee gebonden dan andere sterns. Leuk om deze vogel eens te gaan spotten.

De vogeltrek is begonnen

Gierzwaluwen onderweg

Het is augustus en nog volop zomer, maar voor sommige vogels is het "najaar" al een tijdje aan de gang. Zo hoor je de koekoek niet meer, want die heeft ons land al verlaten, net als de meeste gierzwaluwen. Al in de maand augustus vertrekken veel Nederlandse broedvogels naar het zuiden om daar te overwinteren. Wij mensen merken dit meestal niet, omdat de meeste vogels namelijk 's nachts trekken. Ze lopen dan minder risico om ten prooi te vallen aan een roofvogel.

Rui
De zomer is wat vogels betreft, na de luidruchtige lente en het broedseizoen, een hele stille periode. De meeste soorten zijn klaar met broeden en zijn in de rui, of ze zijn bezig om zich flink vol te eten, om op te vetten en klaar te zijn voor de lange reis naar het zuiden.

Noorden
In augustus trekken niet alleen vogels weg. In ons land zijn ook weer vogels op doortrek te zien. Het gaat dan om de soorten die in Scandinavië en omgeving gebreed hebben zoals kemphanen, regenwulpen, bosruiter en de witgatjes. Het zijn soorten die op hun verdere trek naar het zuiden hier soms weken kunnen blijven hangen en dan zo tegen het eind van augustus geruisloos vertrekken. Iets later in het jaar komen vogels uit het noorden en noordoosten, waaronder verschillende ganzensoorten. Die blijven bij ons overwinteren en zijn dan vaak in grote groepen in de uiterwaarden te vinden.

Bron: Sovon

Hedera helix - een snelgroeiende Klimop

Tegen muren en bomen groeit nogal eens op rijkere bodems de Klimop met de mooie naam Hedera helix. Het is een vrij algemene soort in onze loofbossen en groeit met zijn vuistdikke wortels bomen op of over de bosbodem. Met luchtwortels zuigt deze plant zich vast aan de boomschors. Ze boren zich niet in de boom maar vullen oneffenheden op met deze hechtwortels.

Muren van huizen en bomen in tuinen zijn ook ideale groeiplaatsen voor deze Klimop. De bloeiwijzen zijn bolvormig en de bladeren aan de niet bloeiende stengelwortels zijn vijfflobbig en aan de bloeiende stengels zijn ze ruitvormig.

Augustus - maand van de zwangere vrouwtjes-egels

Veel egel vrouwtjes zijn zwanger en krijgen jongen in deze maand. Egels zijn nachtdieren. Als je in augustus en september overdag een egel ziet lopen, die wat sloom is, geen wonden heeft, niet veel teken of vlooiën heeft en er bovendien mooi rond uit ziet (niet mager) dan kan het een vrouwtje zijn dat zwanger is of een nestje met jongen heeft. Ze is dan op zoek naar eten en heeft een nestje in de buurt. Laat de egel met rust en haal het niet weg uit haar omgeving. Laat haar gewoon lopen. Wat nu als je een nestje egeltjes, zonder moeder vindt. Het kan zijn dat moeder op pad is om voedsel te zoeken. Het is belangrijk om de kleine egeltjes niet te verplaatsen, want misschien komt de moeder nog terug naar het nest. Het beste is om het nestje (van een afstandje) in de gaten houden. **Als de moeder langer dan 12 uur niet bij haar jongen is gezien, bel dan de dierenambulace.** Egeltjes kunnen wel eventjes zonder moeder, maar niet te lang. Ze hebben haar nodig voor voedsel (moedermelk) en warmte. Jonge egels zonder moeder redden het niet alleen. Het is het allerbeste als hun moeder voor hen kan zorgen, maar zonder moeder hebben ze de beste kans op overleven in de egelopvang.

Continuïteit van onze veldlessen waarborgen

Wij werken met een fijne groep natuurgidsen en begeleiders, maar om de continuïteit te waarborgen zijn wij op zoek naar vrijwilligers. Wat wij vragen is enthousiasme voor natuuronderwijs en enige basiskennis van de natuur. Leeftijd speelt geen rol, wel het fysiek in staat zijn om veldlessen en excursies te geven eventueel samen met een ervaren natuurgids van Lingewaard Natuurlijk.

Is je interesse gewekt en wil je vrijwilliger worden of wil je misschien meer informatie, neem dan contact op met Marga Elsinga, coördinator NME- en excursies, email: educatie@lingewaardnatuurlijk.nl.

COLOFON

Dit is een uitgave van Natuur Milieu Educatie (NME) Stichting Lingewaard Natuurlijk. NME Stichting Lingewaard Natuurlijk zet zich in voor natuur en milieu-educatie in het primair onderwijs binnen de gemeente Lingewaard.

Editie augustus 2023

Redactie : NME Stichting Lingewaard Natuurlijk
Fotografie : NME Stichting Lingewaard
Website : www.lingewaardnatuurlijk.nl
Mail : educatie@lingewaardnatuurlijk.nl